

Nieuwsbrief 'Altijd Jarig'

Uitgave van de archiefgroep 'Altijd Jarig'
van KSA Noordzeegouw.
Eindredactie: Thomas Verniest

Nummer 20, april 2023
Verschijnt minstens éénmaal per jaar.

Via deze nieuwsbrief delen we graag de realisaties van het voorbije jaar.

Je vindt de vorige Nieuwsbrieven en ook deze, in kleur nog wel, op <https://www.ksa.be/themas/altijd-jarig>

KSA/SFX fanfare - Eremis Daniel Vlaeminck - 1950

1. KSA en de liefde voor muziek: deel 2

Het artikel rond KSA en muziek (Nieuwsbrief 'Altijd jarig' nr. 16 maart 2021) heeft heel wat losgemaakt. In de extra nieuwsbrief van oktober 2021 hebben we wat reacties gesprokkeld en uitgeschreven. We zijn ondertussen voorjaar 2023. We zetten onze speurtocht naar de muzikale liefde van KSA verder.

Herinneringen aan een Brugs muzikaal verleden

Bij het doorzoeken van documenten vond Herman Leber herinneringen aan de KSA Bavobond, geschreven door Herman Verwaetermeulen. Daarin wordt uitvoerig ingegaan op de inbreng van KSA Sint-Bavo in het "muzikaal Brugs gebeuren" na de tweede wereldoorlog. We plukken er enkele passages uit.

“Op de eerste goudag na de oorlog te Brugge, op 15 april 1945, stonden 5000 man – vaak in wit hemd – tussen de weinigen die wel een oud uniform hadden. Zij stonden stil bij de halfstok gehesen vlag aan het provinciehuis: Roosevelt, de US-president, was juist gestorven. Maar de ganse groep huiverde van enthousiasme toen een echte KSA-fanfare uit Ninove de markt op kwam marcheren! (he, he, we mogen wéér! En deze keer geen scoutsmuziek!) Twee jaar later had bijna ieder KSA-gewest zijn eigen fanfare op de goudag in Ieper - weliswaar samengesteld uit oude trommels te voorschijn gehaald uit een of andere zolderkast en koperwerk, dat jaren in achtertuinen was begraven, weggestoken uit vrees voor de vijand! In 1948 had Jong-Bavo reeds zijn Jongknappen-trommelkorps, met geleende trommels van KSA-De Graal. Zij traden als afvaardiging van de Jongknappengouw op te Roeselare, tijdens de goudag op 11 april 1948 naar aanleiding van een hulde aan de stichter Karel Dubois of 20 jaar KSA?”

In het gewest De Graal was er een speelschaar, gestimuleerd door de Broeder Xaveriaan Engelbert. Af en toe mochten de Jongknappen deze trommels gebruiken voor de Zeedagen. Toen deze fanfare een schoolharmonie werd, bleek de behoefte aan een kadansmachine en een signaalgever te bestaan...

Vanaf 1951 beschikten de Jongknappen over 6 trommels, het jaar daarop over 3 mooie Tilburgse dieptrommen. Vanaf 1954 kwamen er landsknechtstrommen van KSA-De Graal bij. Toen enkele dagen later de schoolstrijd losbarstte met de opzeg van een 300-tal leerkrachten, werden de klaroenen opnieuw ingeschakeld...

Met de paasvakantie was de fanfare klaar en liet zich zien (en horen) te Brugge en vooral op de Zeedag der Jongknappen te Blankenberge... Het grootste deel van de bond deed mee: de Hernieuwers bewerkten de 6 roffels, 6 trommels, de cymbalen en de jongste aanwinst de Turkse trom. Dat alles voor wie niet kon blazen. De anderen dienden zich uit te leven op 3 bazuinen en 12 klaroenen in Ci/b... niets was nog veilig voor tromgeroffel en klaroengeschal! Een stuk dienstbetoon met veel leut en een ongelooflijke ervaring “in de kijker staan”. Wat een zalige “pre-televisie-tijd” met bijna autoloze straten...

Met tenten ging men in de paasvakantie 1956 op kamp langs de Driftweg in Wenduine. In de vrieskou oefende de speelschaar in de tenten of langs bevroren wegen. Om te kunnen blazen diende de mondstukken van de klaroenen voorverwarmd te worden in soepwater, of hun lippen plakten eraan! En de vingers van de trommeljongens...vele handschoenen trommelden ze kapot! Het klooster O.L.V. der Blanke Duinen zorgde voor het overnachten en nog een warme bol soep...

Tweemaal het Sint-Aloysiuscollege van Menen

Een apart verhaal is dit van het KSA Banjo-ensemble van het St.-Aloysiuscollege van Menen. Via Pol Vandenbulcke (oud-gouwleider en oud-voorzitter KSA Noordzeegouw) kreeg ik contact met Rik Decramer. Van hem vernam ik dat het ensemble een tweede leven leidt en opnieuw actief is. Op de website www.banjo-orkest.be en bij een bezoek aan het archief van het college van Menen deed ik heel wat informatie op, met dank aan Freddy Dusselier. In 1953 stichtte priester Alfons Bouckaert het banjo-ensemble. Priester Alfons was ook heel nauw betrokken bij de werking van de collegeharmonie KSA Zimpezele. Hij zocht naar een nieuwe en creatievere vorm van muziekbeleving. Uit het boek *De Geschiedenis van het Middelbaar Onderwijs en van het Sint-Aloysiuscollege in Menen*, Christine Buylaer en Pol Decuyper, 1982, neem ik over:

“In september 1949 was E.H. Bouckaert uit Rumbekke titularis geworden van de 4de Latijnse. In 1951 startte hij met een mini-band gevormd met viool, contrabas en accordeon en geleidelijk groeide de bezetting. De doorbraak kwam er met het principaalsfeest op 14 juli 1953. Vleugelpiano, contrabas, saxo, gitaar en 14 banjospelers onder zijn leiding zorgden er voor de verrassing. Het was het begin van 17 jaar bloeiend banjo-orkest met ontelbare voorstellingen, prachtige uitstappen en veelvuldige reizen...

Priester Alfons Bouckaert was zowat de duivel doet het al: stichter, organisator, dirigent, proost, reisleider en componist. Het KSA Banjo-ensemble wordt het Banjo-Orkest van de Vlaamse Studenten en groeit uit tot een populair en kwalitatief hoogstaand ensemble. In 1970 wordt de priester benoemd tot pastoor in Knokke. Dit betekent het einde van het Banjo-Orkest in het college van Menen. Voor meer dan 180 leden (muzikanten, zangers en medewerkers in de loop van de jaren) is het banjo-orkest een schitterende en vormende ervaring geweest. In Knokke start priester Alfons een nieuwe banjo-orkest, nu met scouts. Na het ontbinden van het orkest volgen een aantal reünies (1975 en 1981). De aanzet voor een heropstanding van de muzikale groep was het gouden priesterjubileum van de stichter-dirigent. Na een reünie in Dadizele in 2000 volgde een optreden op het collegefeest in mei 2000. Zeven stille jaren later kwam de definitieve doorstart van het verzezen orkest met een optreden tijdens de viering van 175 jaar Sint-Aloysiuscollege in 2007. Dit was het begin van een nieuwe lange reeks van optredens. In 2010 wordt de officiële benaming van de groep: Banjo-Orkest. Het enige in Vlaanderen. Tijdens de oud-ledendag ‘vrienden van KSA Noordzeegouw’ in juni 2022, traden ze op in de schaduw van de oude lindenbomen van Monsalvaet. Met meer dan 20 waren ze. Sommigen onder hen hadden het Zeefestival 1960 in Oostende nog meegemaakt. Het werd een meer dan deugddoend weerzien.

Kompas Tijdschrift voor +16 en leiding van KSA van september-oktober 2022 schrijft op blz. 10: “Onder de schaduw van de statige linden verzamelen de vrienden van KSA Noordzeegouw. Met hen komen ook de eerste leden van het Meense banjo-ensemble binnen. Zij zorgen straks voor de muzikale omlijsting.” Sommigen kwamen voor het eerst terug in Monsalvaet...

KSA Zimpezele harmonie (1962)

Al even bijzonder is het verhaal van de harmonie KSA Zimpezele verbonden aan het St.-Aloysiuscollege. In het archief vonden we foto's terug van de start van "het Muziek" in 1908, lang voor de stichting van de KSA. We konden ook de ingebonden "Collegecronicke" (blad voor de oud-leerlingen) inkijken. In elk jaarnummer vanaf schooljaar 1947- 1948 vulde de KSA harmonie er een eigen rubriek.

Het eerste nummer vermeldt:

"De jonge KSA-Harmonie onder leiding van H. Em. Onraet maakte verrassende vooruitgang en verwierf naam en faam einde en ver".

Het nummer in 1949 bevat een "Geschiedkundige kroniek van de K.S.A.-Harmonie Zimpezele". We nemen er een paar alinea's uit over:

"Sinds onheuglijke tijd bracht het "Muziek" opgewekt leven in en buiten het college in de soms eentonige wenteling der dagen. Daarvan getuigen nog antieke foto's en de oude standaard met het Aloysiusbeeld en de lier. De oorlog '14-'18 deed alle vreugdegeluid verstommen..."

1943-1944: BESCHEIDEN BEGIN.

22 November- 8 December: Voorbereiding tot het oprichten: ronselen van liefhebbers, bijhalen van instrumenten. In die meest nijpende nood werd door welwillende uitlening vanwege de Harmonie van de Gilde te Menen, van wie ze verder ook velerlei hulp kreeg, tijdelijk verholpen..."

Door private les en individuele en algemene herhaling gaat het moeizaam maar zeker vooruit! De beroerde Zomer van de Bevrijding brengt stilstand. Bij het begin van het schooljaar- terug in de Collegegebouwen- wordt met nieuwe moed de hand aan 't werk geslagen..."

1944-1945: HOOPVOLLE GROEI.

De harmonie groeit stilaan in hoeveelheid van leden, in gehalte van spel en in bezit van instrumenten. Een heel stal van de ontbonden Harmonie van de Legia komt haar pover bezit verrijken.

Op 26 November 1944, ter gelegenheid van St.Cecilia, op de eerste verjaardag van de stichting, wordt aan de studenten een eerste muziekavond aangeboden met rijk, programma: een revelatie die nieuwe liefhebbers aanbrengt..."

1945-1946: RIJKE BELOFTEN.

De harmonie vergroeit steeds meer met het collegeleven en brengt er leven en blijheid. De twee merkwaardigste data van dit muziekjaar zijn: 3 December 1945: concert voor de studenten bij de tweede verjaardag van de stichting en 5 Mei 1946: de K.S.A. Gouwdag te Kortrijk. Voor het eerst maakt de harmonie werkelijk goed figuur in 't openbaar en stapt lustig spelend en fier achter haar wapperende vlaggen en haar nieuwe mooie grote trommels, in de grootse optochten van het West-Vlaamse K.S.A.-leger..."

KSA Harmonie Zimpezele in de Mariale Jubelprocessie te Poperinge op 27 juni 1954

1946-1947: HOGER VLUCHT.

De harmonie doet merkwaardige vooruitgang en openbaart zich steeds meer naar buiten.

8 Juni 1947 en 29 Juni 1947: H. Sacramentsprocessie en St. Jansprocessie. Voor het eerst gaat de harmonie als zelfstandige groep in de processie mee, voornamelijk uitgedost in haar kleurige K.S.A.-uniform met eigen kentekens: oranje schouderkoord en blauwe pet. Een echte openbaring!

1949: DE K.S.A. HARMONIE VAN HET COLLEGE OP DE K.S.A. GOUWDAG TE IZEGEM.

Zondag 24 April: de mooiste lentedag van 1949 en ...een enig mooie dag voor de K.S.A. van de Noordzeegouw: haar 18de Gouwdag... De jonge speelschaar was er op haar best in haar sierlijk oranje-blauw uniform, 80 man sterk, kranig en fier opstappend achter haar kleurige, lustig wapperende Chirovlaggen. De Gouwdag was voor de harmonie een zeer lastige, maar heerlijke dag. Ze had er een eervolle, maar zware taak te vervullen... De Mandelbode, Katholiek weekblad van Izegem en omliggende, schrijft in haar Nummer van 30 April: "Onze Izegemse muziekliefhebbers, en met hen een grote massa volk, mochten

zondag j.l. een heerlijk festijn beleven voor oog en oor, bij gelegenheid van de K.S.A. Gouwdag.

1952:

Hoewel slechts acht jaar oud mag de K.S.A.-Harmonie met fierheid op een rijk en glansvol verleden terugzien. Begonnen met een paar trommels en klaroenen, beschikt ze thans over talrijke eersterangs instrumenten. In regelmatige, lastige oefening en herhaling hebben de jongens zich opgewerkt tot goed gedrilde muzikanten, die niet alleen meeslepende marsen, maar ook ernstige moeilijke concertstukken, fijn en genuanceerd weten uit te voeren... Door haar sterk getal, haar enig mooie kleurige verschijning, haar stijlvol opstappen, maar vooral door haar hoogstaand, kunstvol spel heeft de K.S.A.-Harmonie naam en faam verworven in stad en streek en gouv en ieders bewondering en sympathie afgedwongen...

Festival van jeugdmuziekkorpsen

Ter gelegenheid van het "Zeefestival Oostende 29 mei 1960" verschenen er op de donderdagen 31 maart, 5 mei en 19 mei 1960 driemaal een 'biedonder nummer' van 'Het Nieuwsblad uitgegeven door KSA-Jong-Vlaanderen Noordzeegouw, Leenstraat 50, Roeselare.

De extra editie van Het Nieuwsblad, bijzonder nummer, 5 mei 1960, vermeldt 'Jeugd fanfare Groeninghe St-Amanscollege Kortrijk, speelschaar St-Stanislas Poperinge en KSA Harmonie Zimpezele alsook de deelnemende groepen Oostende, Torhout, Ieper, Veurne, Roeselare, Menen, Chiro Brugge, Xaverianen Brugge, Poperinge en Kortrijk'.

Daarin wordt het 'Festival der Jeugdkorpsen' op het Wapenplein aangekondigd. In een apart artikel worden de fanfares van Kortrijk en Poperinge nog eens extra in het licht gezet. We lezen: "De jeugd fanfare 'Groeninghe' Sint-Amanscollege Kortrijk is de vernieuwde vorm van het muziekkorps dat reeds in de laatste helft van de voorbije eeuw geregeld optrad in het St.-Amanscollege te Kortrijk... Het hoogtepunt van elk werkjaar lag steeds in de gouddag van de KSA. Zo trad 'Groeninghe' op in de meeste steden van West-Vlaanderen: Brugge, Roeselare, Izegem, Ieper, Tielt, Kortrijk. Steeds hadden ze veel bekijks... In al die jaren muziekleven zal het toppunt zeker wel geweest zijn de deelname aan het Internationaal Jeugdmuziekfestival te Fürstenfeld (Oostenrijk) en meteen de

tournee door Duitsland en Oostenrijk. Ze kaapten er zelfs de eerste prijs weg..."

Ook de Speelschaar St.-Stanislas van het college van Poperinge wordt in de K.S.A.-Gazet in de kijker gesteld. Die speelschaar werd opgericht in 1956. En de volgende jaren zal ze spelen en marcheren. Tot het bestuur behoren ook leerlingen-leden die instaan voor de algemene zorg voor de instrumenten en een woordje meepraten in het bestuur. Het is een speelschaar van en voor de leerlingen...

In de volgende Nieuwsbrief willen we in deel 3 ingaan op de verdere evoluties en ontwikkelingen die de muziekbeleving in KSA heeft gekend.
Noël Bossuyt

2. Overlijden priester Aureel Chanterie

Op 22 november 2022 overleed priester en professor Aureel Chanterie in Waregem. Zijn overlijdensbrief vermeldt: "Zijn opvoeding en vorming dankte hij aan zijn ouders, de scholen, de KSA en aan het Grootseminarie'. Hij was een trouwe supporter van onze archiefgroep en steunde onze werking ook financieel. In Nieuwsbrief 10, september 2016, reageerde hij op een foto van KSA Aarsele,

waar hij als 11-jarige jongknaap was. De moeite om nog eens te herlezen...

3. De Gouden Gamel

Rechtzetting:

Bij het kopiëren van de vorige nieuwsbrief werd een foute (en onduidelijke) foto van de uitreiking van de Gouden Gamel gepubliceerd. Omdat dit initiatief meer verdient dan een wazige herinnering komen we er in dit

nummer nog even op terug. De Gouden Gamel werd vorige zomer uitgereikt aan de koks ploeg van KSA Westouter. Zij hebben de langst dienende koks ploeg in KSA Noordzeegouw (meer dan 30 jaar).

4. Hoe gaat het vandaag met KSA Noordzeegouw?

Het weekend Werkgemeenschappen van 2022 voor alle vrijwilligers van KSA Noordzeegouw!

Het werkjaar 2022-2023 markeert het eerste sinds maart 2020 dat het KSA-leven zich weer kan verderzetten zonder maatregelen en voorwaarden. En dat is niet onopgemerkt gebleven! Zodra de activiteiten weer konden hervatten –onder welke maatregelen en voorwaarden dan ook– stonden de leden, vrijwilligers en leiding van de bonden klaar. De vriendschap onderen is tegen meer dan een (corona)stootje bestand, daar bestaat geen twijfel over! We merken dat het ledenaantal over de hele provincie blijft stijgen. Bij de aanvang van het werkjaar telden we 10 582

ingeschreven Noordzeegouwers, een absoluut hoogtepunt! Die hoge ledenaantallen weerspiegelen zich ook in de deelnamecijfers van onze initiatieven. De Paascursus van 2023 zit voor het tweede jaar op een rij (over)vol dankzij meer dan 300 inschrijvingen, met lange wachtlijsten tot gevolg. De Gouwleiding kijkt vooruit en heeft voor de editie van 2024 meer plaatsen kunnen creëren in de vorm van een nieuw, groter heem voor de Jonghernieuwercursus. Ook intern blijft Noordzeegouw gezond: de Werkgemeenschappen werven volop nieuwe leden aan en

er is een grote motivatie voor elk initiatief. In de Gouwraad namen we dit werkjaar afscheid van zes sterke KSA'ers, die stuk voor stuk de coronaperiode getrotseerd hebben. De Gouwraad is dus even vele jaren ervaring lichter, maar dat wordt ruimschoots

gecompenseerd met jeugdig enthousiasme, frisse ideeën en deskundige ondersteuning van de overige Gouwraadsleden en Gouwleiding. De toekomst is verzekerd, daar is geen twijfel over.

KSA Noordzeegouw groet U!

5. Het BKLSJ

Foto K01 en K01 detail

Op pagina 9 in onze vorige nieuwsbrief worden een paar foto's van het Damiaancollege Kortrijk gepubliceerd. We vroegen ons toen af wat de letters BKLSJ op het schild betekenen.

Bert Lefevre, oud-leerling van het Damiaancollege en oud-leider van de Sint-Jan-Bergmansbond, later Damiaanbond genoemd, reageerde. We laten jullie graag meelesen met zijn reactie:

"Ik herkende op het schild de St-Antoniuskapel in Leuven en de gekleurde Heilige Harten van de Picpussen. Ik vermoedde dat de foto te maken heeft met Sint-Jozef bedevaarten in Leuven.

Ik heb een oudere oud-leerling gecontacteerd, waarvan ik dacht dat hij misschien wel iets meer kon vertellen, omdat hij in die tijd (rond 1950) daar ook lid was van KSA. Hij antwoordde mij het volgende:

"Uw intuïtie is juist: het heeft wel degelijk iets te maken met Leuven, de Picpussen en Sint-Jozef. BKLSJ staat namelijk voor: **Biddend Kinder Legioen van Sint-Jozef.**

Paul Macken ss.cc. stelde naar aanleiding van 150 jaar Paters der HH Harten St.-Antoniusberg Leuven een brochure samen en baseerde zich in 1990 duidelijk op het boek: G. Regent ss.cc., *Onze-Lieve-Heilige van Leuven en zijn Heiligdom. Bijdrage tot de geschiedenis van de Sint-Jozefverering in de Nederlanden*, Leuven, 1960.

Op p 108-109 staat het volgende. "Na de oorlog namen de paters der HH. Harten een prachtig

Ze richtten het 'Biddend Kinderlegioen van Sint-Jozef' op. Dat schoon werk kwam een leemte aanvullen. Inderdaad tot nog toe was de jeugd niet officieel ingeschakeld in de verering van de grote heilige. Op zijn beschermfeest, 26 april 1950, werd het 'Biddend Kinderlegioen' door Mgr. Cento, pauselijk nuntius in België, plechtig ingehuldigd en werden de eerste kinderen door hem ingelijfd. Het was een gloriëdag voor de voedstervader van Jezus die de kinderen zó liefheeft. Na negen jaar maken reeds 90 000 kinderen er deel van uit. Voorwaar een echt legioen dat de H. Kerk niet met wapens in de vuist, maar door gebed en offer wil verdedigen." In het archief van de congregatie in Leuven bewaren we het ledenregister van het kinderlegioen.

Het tijdschrift "de gedurige eredienst van Sint-Jozef" dat door de Picpussen werd uitgegeven bevat in de jaren 1950 eveneens informatie over het kinderlegioen.

Een gelijkaardig schild als op de foto bevindt zich nog steeds in de kerk aan het Damiaanplein in Leuven:

https://www.erfgoedplus.be/details/KF.objecte_n.1463143973381-1938185218?categorie=vrij&zoekterm=biddend%20kinderlegioen&pos=0

Met vriendelijke groet,
Bert Lefevre,
nog steeds KSA-er in hart en nieren"

6. Schenkingen en dienstverleningen

Schenkingen

Van **Ewald Van Coppenolle** ontvangen we een liedboek uit 1930 en van **Jef Boden** een gebedenboekje voor kerels en knapen (1939) dat we schenken aan Oost-Vlaanderen. **Ward Poppe** vond en schonk een affiche van het tweede KSA-bal van de verdwenen Brugse groep KSA Uilenspiegel (1963). Via **Jef Devriese** uit Torhout zijn we een ingekaderde affiche van de Gouwdag uit 1945 rijker: 'Wij herbouwen het land'.

Dienstverleningen

Sedert de vorige nieuwsbrief kwamen we drie keer samen in Gullegem en ontvingen we **Gaby Dujardin** en **Raf Chanterie** op ons archief. Beiden zijn de werking genegen, maar kregen nog nooit de kans om het archief te bezoeken. Om de traditie in ere te houden gaf Eric voor de 25ste keer de beurt historiek op de hoofdanimatoren cursus in Ieper. Eric bezorgde **Ewald Van Coppenolle** drie fotootjes van Zouaven (vermoedelijk uit 1932) in voorbereiding van een spreekavond voor de heemkring Brugs Ommeland. In december doorzocht **Robbe Leber** de archieven van de voorbije Survokampen (2000-2011) in functie van activiteiten voor het kamp dat dit jaar doorgaat in mei.

In Blankenberge loopt nog tot 4 juni een **vlaggentoonstelling** over Blankenbergse verenigingen. Wij bezorgen hen info voor de vlag van de AKVS-bond Moeringentelgen Blankenberge, de voorloper van de Blankenbergse KSA.

Beveren-aan-de-IJzer informeerde naar een verwijzing die we op de website maken naar een studentenvereniging in hun dorp. We kopieerden het artikel uit onze verzameling AKVS-schriften. (Die verzameling is trouwens op drie nummers na compleet. Nummers 1, 3 en 4 ontbreken. Je zou er ons een plezier kunnen doen als we die op de kop zouden kunnen tikken).

KSA West (oud-(V)KSJ-West) is ook van start gegaan met een archiefgroep. We zetten hen mee op weg en creëerden ruimte op onze rekken zodat ook zij hun materiaal deftig kunnen ordenen.

Jakob Durnez en twee enthousiaste leiders van KSA Torhout deden onderzoek naar liederen om een eigen liedboek op te stellen en **KSA Kriko** vroeg de oude leiderskaders en informeerde hoe zij aan een archief konden beginnen.

7. Kameraad in 't kwadraat

Voor het Kompasnummer van maart schreven Hannes en Eric naar aanleiding van het jaarthema *Kameraad in 't Kwadraat* een artikel met drie onderwerpen die verwijzen naar de vriendschap in KSA: de herkomst van het KSA-lied *Als j' een clubje van toffe jongens ziet*, het KSA-gebed *Om de vriendschap ondereen* en de WRA-vlag. We nemen het artikel integraal over en laten jullie graag meelesen.

ONZE VRIENDSCHAP IS HISTORISCH

Met "Kameraad in 't Kwadraat" als jaarthema bespeelt KSA de snaar van de vriendschap. Niets speciaals eigenlijk, maar wie een beetje ervaring heeft, weet dat vriendschap vandaag dé cement vormt van een jeugdbeweging. In haar jeugd was dat voor KSA ook heel sterk engagement voor geloof en de toekomst van de wereld. Dat wordt misschien een volgend thema.

De archiefwerkgroep Altijd Jarig snuisterde in haar rekken en vond drie items die aansluiten bij vriendschap.

1° het KSA-lied

Van je heidel diedel doedel diedel da ... KSA-lied met grote internationale traditie? Ichtegem-kermis, enkele zomers terug. Mijn jongste zoon, toen nog kleuter, won bij het eendjesspel een 'tablet'. Op het 'scherm' stonden kleurrijke icoontjes en als je erop drukte, hoorde je telkens een ander muziekje. Groot was mijn verbazing toen het plastic prulletje, 'made in Taiwan' of 'made in USA', plots het KSA-lied kweelde. 'Van je heidel diedel doedel diedel da'... De 'held're kelen' waren ingeruild voor steriele elektronische klanken, maar toch, onmiskenbaar: het liedje dat ik al jaren ken van KSA. Heeft dit traditionele lijflied van onze jeugdbeweging een voorgeschiedenis aan de andere kant van de wereld? We gingen op zoek.

'Als je een clubje van toffe jongens (vrienden, meisjes ...) ziet' is sinds jaar en dag hét KSA-lied. Zo staat het zelfs op de website van KSA Nationaal. Een vlugge google leert dat het zowat in heel Vlaanderen bekend is, niet enkel in Noordzeegouw. Met lichtjes verschillende teksten vinden we het terug op de websites van KSA-groepen in Overijse (Vlaams-Brabant), Berbroek (Limburg) en Gent (Oost-Vlaanderen). En uiteraard ook in West-Vlaanderen.

Ik zet mijn virtuele zoektocht verder door niet 'KSA-lied' in te tikken, maar 'Heidel diedel doedel'. Dat brengt me al snel bij een vergeelde pagina* met daarop de 'Polly Wolly Doodle', een lied van de Nederlandse acteur en liedjesschrijver Herre De Vos (1877-1948). Een heel andere tekst, beginnend met 'O mijn Sally is zo'n fijne pop'. Maar wel met het telkens terugkerende 'Heidel diedel doedel, diedel dee'. Nee, niet 'diedel da', maar de gelijkenis is te treffend om toevallig te zijn.

Scan deze QR voor de afbeelding van Polly Wolly Doodle!

De pagina blijkt op de 'Nederlandse Liederbank' te staan en is gedateerd '1935 ca.' En er staat nog iets interessants bij: 'Succesnummer van Shirley Temple'. Ik zoek verder. Shirley Temple was een Amerikaanse actrice (1928-2014), die als kindsterretje furore maakte in verschillende films. Tussen 1936 en 1938 zou ze zelfs de succesvolste artiest in Hollywood zijn geweest. Maar later bakte ze er minder van als actrice. Ze raakte betrokken bij de Republikeinse Partij en werd ambassadeur in diverse landen en bij de Verenigde Naties. In 1935 schitterde ze op zevenjarige leeftijd als hoofdrolspeelster in de film *The Littlest Rebel*.

Ik zoek op 'Polly Wolly Doodle' en 'Shirley Temple' en vind meteen een stukje uit The Littlest Rebel waar de jeugdige Shirley Temple overduidelijk... een Engelstalige versie van ons KSA-lied zingt. Niet 'van je heidel diedel doedel diedel da', maar wel een allerschattigste 'Polly Wolly Doodle all a day'.**

Volg deze QR-code naar YouTube voor Polly Wolly Doodle all a day! De 'Polly Wolly Doodle' blijkt overigens nog veel ouder. Het is een traditioneel Amerikaans kinderliedje dat in 1843 in première ging in New York en in 1880 voor het eerst werd opgenomen in het studentenliedboek van Harvard. Het staat trouwens ook in onze Studentencodex, ook in de Engelse versie. Het liedje is doorheen de jaren door talloze artiesten gezongen. Zo vormt de melodie de basis voor Boney M's 'Hooray! Hooray! It's a Holi-Holiday' uit 1979. Dat valt niet zozeer op tijdens het liedje zelf, maar wel bij het openingsdeuntje***. Daarop kan je zo 'Als je clubje van toffe jongens ziet' op meebrullen.

Scan deze QR naar YouTube om het openingsdeuntje te beluisteren! Hoewel er dus vele varianten bestaan, vermoed ik toch dat het de versie van Shirley Temple is die het nummer tot in Vlaanderen en tot bij KSA heeft gebracht. Het 'Heidel diedel doedel'-slagzinnetje is immers bijna helemaal hetzelfde als in de vertaling van Herre De Vos, die uitdrukkelijk naar Shirley Temple verwijst. Ik ging ook eens te rade bij Ward Poppe (°1939), die me bevestigt dat dit KSA-liedje al van voor zijn tijd is. "Het is een bekend volkswijsje en het was en is gebruikelijk om goeie melodietjes te recyclen," meent Ward, die er op wijst dat ook andere jeugdbewegingen het liedje gebruiken. Dat klopt inderdaad. Ik weet toevallig zelf dat het ook als 'clubje van toffe meisjes' gezongen

werd in de VKSJ. Toch is het naar mijn gevoel vooral een KSA-lied.

Natuurlijk is dit maar een beperkte, eerste zoektocht. Wie meer weet over het ontstaan van 'Heidel diedel doedel diedel da' als KSA-evergreen, mag ons dat zeker laten weten. Werd het in jouw bond gezongen en in welke tijd was dat? Ik vermoed dat het al vrij snel na het succesnummer van Shirley Temple in 1935 in de KSA moet geïntroduceerd zijn. Maar misschien zijn er mensen die meer weten. 'Knappe koppen, held're kelen ...'? Laat jullie horen!

2° het KSA-gebed

Tijdens de Paascursus van april 1986 werd dit gebed voor het eerst gebeden. Het was in de kerk van Westouter, ik was erbij. Hulpbisschop Eugeen Laridon had het geschreven als toenmalige gouvproost en stelde het voor aan de nieuwe lichting leid(st)ers. Het was zijn uitdrukkelijke wens dat dit regelmatig zou gebeden worden in KSA-verband. Een jaar later, 1987, schreef hij, blij verrast om de respons: *"Tot onze vreugde zagen en hoorden wij het op de kampen voorgebeden en gebeden worden. De reacties zijn dus positief! Bij inschrijving krijgt elk lid dit jaar het nieuwe KSA-gebed. Onderaan de tekst staan er enkele kleine tips: heb het bij en bid het bij de activiteit; bid het persoonlijk, elke vrijdagavond waar je ook bent, hoe laat het ook wordt. Ieder mag het weten, we zijn met velen die dit doen en we doen het ook verbonden met elkaar."*

35 jaar later is de traditie van het KSA-gebed niet uitgedoofd. Het wordt actief doorgegeven bij een inlijvingsmoment van nieuwe leiding, tijdens KSA-vieringen, voor een activiteit of maandelijkse bondstaf.

Er is iets vreemds in dat gebed. Ik heb altijd gedacht en geleerd dat je niet moet bidden om Gods vriendschap. Zijn trouw garandeert Zijn eeuwige vriendschap. Er had beter gestaan "Om de vriendschap ondereen bidden wij U Heer, om Uw vriendschap danken wij U Heer."

3° de WRA-vlag.

Wie nauwer betrokken is met de gouwwerking heeft deze grote vlag (195 x 150 cm) zeker al eens gezien. Ze komt bij bijzondere gelegenheden uit de kast. WRA staat voor Werkgroep Religieuze Animatie, maar vertegenwoordigt ook onze grondinspiratie, 'de K van KSA'. Wist je dat de zee op de vlag de draagkracht van de gouw vertegenwoordigt: de vriendschap tussen de

bonden? Kijk maar onderaan: 67 gelijkaardige visjes in drie tinten blauw vertegenwoordigen de 67 KSA-bonden die er in 2009 waren. In dat jaar werd de vlag gewijd door gowproost Bart Lagrange. Dat was ook in Westouter. Bert Gilté en Dries Bullynck dachten de tekening uit.

Het zwarte vissenschip wordt dus gedragen door een zee van KSA'ers vol vriendschap ondereen. Wie wat vertrouwd is met de christelijke symboliek herkent in het bootje het XP- of chirosymbool, sinds het vroegste christendom symbool voor Christus. De Griekse letters chi en rho zijn namelijk de eerste letters van Christus (en dus niet "de PX van Pax"!). Tijdens vervolgingen was een vis een 'geheim' herkenningsteken voor christenen. De idee van een bootje, gevormd door twee vissen, werd in 1979 door gowproost Laridon toevallig gezien op een servet tijdens een reis in Israël. Het servet steekt in ons archief in jaardoos 1979. Het zou het logo van de WRA worden. Niet toevallig doet de oranjerode zon aan de horizon denken aan de pompon van onze KSA-tok.

Deze en de vorige Nieuwsbrieven zijn nog altijd te lezen op de website van KSA Nationaal.

Ook vind je ons terug op **Facebook**: "Altijd Jarig KSA NZG"
Liken en daarna kan je ons verder volgen.

Wie wil kan de *Nieuwsbrief* ook digitaal krijgen i.p.v. per post.
Te melden aan: altijdjarig@ksanoordzeegouw.be

KSA Noordzeegouw, Dwarsweg 1, 8560 Gullegem (Wevelgem)

Met onze archiefgroep houden we een adressen- en mailbestand bij van oud-leid(st)ers en sympathisanten met de bedoeling om onze nieuwsbrieven, uitgaven en activiteiten kenbaar te maken. Wie in onze werking geïnteresseerd is of op onze werking beroep deed, ontvangt deze informatie.

Wie wil uitschrijven kan dat via het mailadres altijdjarig@ksanoordzeegouw.be en we geven geen gegevens door aan derden.

Wil je behoren tot "de Vrienden van het archief" en deze *nieuwsbrief* voortaan blijven ontvangen? Contacteer ons. Je kunt bij ons ook terecht voor archiefschenkingen, vragen of raadpleging... of zelfs financiële steun: BE74 4675 0073 5107 **werkgroep Altijd Jarig, Herman Leber (050/39 29 18)** of **KSA Noordzeegouw (056/40 48 12)** of altijdjarig@ksanoordzeegouw.be